

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM.

Ara: 50 fillér

1965. OKTÓBER 11.

Közgazdászokra vár - közgazdászokat vár

Ha közgazdászok találkoznak, mindig hamar előkerülnek azok a témák, melyek szakmai érvényesülését, társadalmi megbecsülését érintik. A közgazdászok társadalmi szerepe rendkívül nagy, de csak megfelelő körülmények között érvényesül igazán tudásuk. Már a most folyó gazdasági reformmunka is érzékelteti a kérdés jelentőségét, de a közgazdászok széles rétegét — és a jövőben közgazdászokat — különösen az érdekli, milyen jellegű „pozícióváltást” jelent majd számukra az új gazdasági mechanizmus bevezetése. Ezzel a kérdéssel kerestük fel Nagy Tamás elvtársat, a politikai gazdaságtan tanszék professzorát, aki a mechanizmus bizottság titkára.

A gazdasági mechanizmus előkészületben levő reformjának irányát nehéz röviden jellemezni, de azért a reform fontos céltűzési közzül leszögezhetjük a népgazdasági tervezés jobb tudományos megalapozását, a vállalatok önállóságának erőteljes növelését és a népgazdaság tervszerű irányításában az utasítások helyett az úgynevezett gazdasági irányító eszközökre való támaszkodást. Ebből következik, hogy az új gazdasági mechanizmusban lényegesen megnő a jól képzett közgazdászok szerepe és jelentősége.

A vállalat

Milyen helyzetben dolgozik ma egy szocialista állami vállalat? Kötelező tervutasítások írják elő sok tekintetben számára azt, hogy miből, mennyit kell termelnie és ugyan csak kötelező mutatószámok szabják meg, hogy mennyi bért fizethet ki, mekkora létszámot foglalkoztathat, mennyi és milyen anyagot használhat fel, mennyit ruházhat be. Ilyen körülmények között a vállalat gazdasági önállósága szűk korlátok közé szorul. Kicsit durván azt mondhatnánk, hogy nem ő gazdálkodik, hanem mások gazdálkodnak helyette. A vállalatnál foglalkoztatott közgazdászok szerepe, jelentősége tehát elég kicsi. Pontosabban még nem tudjuk — most dolgoznak rajta —, hogy milyen lesz a vállalat helyzete az új gazdasági mechanizmusban, de az biztos, hogy hasonlíthatatlanul nagyobb területen kell és lehet majd önálló gazdasági döntéseket hoznia. Fel kell mérnie a termékei iránt jelentkező piaci igényeket, döntenie kell a termelési struktúrájáról, a legelőnyösebb gyártmányfejlesztésről, gondosan számba kell majd vennie, hogy milyen célra igényeljen hitelből visszafizetendő beruházásokat, számításokat kell végeznie arra vonatkozóan, hogy az ún. termelési tényezők (anyag, gép, munkaerő), milyen kombinációjával növelheti a nyereséget stb. Tehát gazdálkodnia kell, a szó

igazi értelmében vagyis nemcsak apróságokban, de lényeges kérdésekben is ésszerű gazdasági döntéseket kell hoznia. Ehhez pedig szakmailag igen jól képzett közgazdászokra van szüksége. Nem véletlen az, hogy a kapitalista nagyvállalatokban a műszaki szakemberek mellett igen nagy szerepük van a közgazdászoknak. Mi persze nem a kapitalizmus utánzására törekszünk, de a kapitalista nagyvállalatoktól sok tanulságot van a munka megszervezése és az ésszerű gazdálkodás megvalósítása terén.

Az irányítás

Említettem, hogy az új gazdasági mechanizmusban a népgazdasági tervek megvalósítását főleg nem utasításokkal, hanem az irányítási gazdasági eszközeivel fogják biztosítani. Ilyen eszközök: a vállalatoktól történő állami jövedelemelvonás rendszere, a hitelpolitika, az árpolitika, a bérpolitika, a külkereskedelemben szabályozásának különböző gazdasági eszközei stb. Mindezek hatékony eszközei a központi gazdasági irányítás kezében, de az alkalmazásra kerülő eszköz kiválasztása és várható hatásának kiszámítása igen bonyolult — nagyrészt új — és izgalmas közgazdasági feladat, amelyet az állami gazdasági irányító szervezetben (minisztériumokban, bankrendszerben) dolgozó közgazdászoknak kell megoldaniuk.

A tervezés

Végül ismertes, hogy az utóbbi időben sok szó esik a népgazdasági tervezés jobb tudományos megalapozásáról. Ez persze, nem olyan feladat, amely néhány évre szól, de kétségtelen, hogy mindent el kell követnünk annak érdekében, hogy a népgazdasági folyamatok elemzésének és tervezésének tudományos módszerei (az input-output elemzés, a matematikai programozás stb.) jobban beépüljenek a népgazdasági tervezés rendszerébe, s hogy a népgazdasági tervek jobban tá-

maszkodjanak a világban végbemenő műszaki és gazdasági változások irányzatainak felmérésére. Mindezek megvalósítása hallatlanul meg fogja növelni a tudományos munka szerepét a népgazdasági tervezésben és a jelenleginél sokkal nagyobb számban lesz szükség olyan kiválóan szakképzett és nagytehetségű közgazdászokra, akik ilyen bonyolult feladatokkal meg tudnak birkózni.

Az utánpótlás

En azt szeretném, ha egyetemünkre mind nagyobb számban jönnének olyan tehetséges és szorgalmas fiatalok, akiket különösképpen érdekelnek a társadalom gazda-

sági folyamatainak belső (felszín alatt nem látható) összefüggései, akiket ez az elméleti igény gyakorlatiasággal, a felismert összefüggések gyakorlati alkalmazására irányuló vágygal párosul, olyan fiatalok, akikben megvan a szenvedély és a szükséges elmélyedő készség a gazdaságosabb megoldási változatok megkeresésére, akik hajlandók elsajátítani a számítástechnika és mérlegelési eszközök módszereit. Azután egyetemünk dolga, hogy az ilyen fiatalokat mindarra megtanítsa, amire szükségük lesz. Nem kétséges, hogy az új gazdasági mechanizmus követelményeinek megfelelően az egyetem tananyagának is jelentősen tovább kell fejlődniük.

Közgazdászok az iparvállalatoknál

Népgazdaságunkban az iparvállalatok igen fontos szerepet töltenek be. Ma már egy-egy gyárban általában több ezer, de 4-5 nagyvállalatunknál tízezerrel is több ember dolgozik. Gazdasági életünkben egyre inkább növekszik a vállalatok önállósága is. Ilyen körülmények között egy iparvállalat vezetése: gazdálkodásának megszervezése és megvalósítása sokrétű, bonyolult feladat. Az iparvállalatot színvonalasan, eredményesen csak jól felkészült vezetőapparat képes irányítani. A vállalati igazgatási apparátusban különböző képzettségű szakemberekre van szükség, így közgazdászokra, mérnökökre, jogászokra. A közgazdászokra különösen fontos feladatok hárulnak a vállalatoknál a vezetésben, a gazdálkodás megvalósításában és megvalósításában.

Szocialista viszonyok között a népgazdaság tervszerűen fejlődik. A tervszerű fejlődés azonban nem valósul meg önmagától. Tudatosan meg kell teremteni a tervszerű fejlődés feltételeit minden vállalatnál.

Az iparvállalatoknál a népgazdasági szükségleteit, és a lehetőségeket mérlegelve, ún. perspektívus tervekkel kell kidolgozni. Ezek a perspektívus tervek viszonylag hosszabb időszakra — 5, 10, esetleg 15 évre — irányozzák elő, hogy mennyivel kell növelni a vállalatnál a termelést, a munka termelékenységét, milyen intézkedésekkel növelik a műszaki színvonalat, mennyi beruházásra lesz szükség stb. Ugyancsak fontos szerepet játszanak a vállalatoknál az ún. éves és az operatív tervek is, amelyek 1 évre, illetve negyedévekre, hónapokra irányozzák elő a vállalat feladatait.

A tervek kidolgozása alapvetően a közgazdászok feladata.

A közgazdászok elemzik a terv elkészítésekor a vállalat helyzetét. Ok tárják fel a termelésnek azokat a tartóerekeit, amelyek mozgósítása lehetővé teszi a munkatermelékenység növelését, az önköltség csökkentését, a minőség javítását, a gazdaságosság, a jövedelmezőség fokozását.

A vállalatoknál olyan tervek kidolgozása a cél, amelyek a legjobban biztosítják a gazdaságosság elvénél érvé-

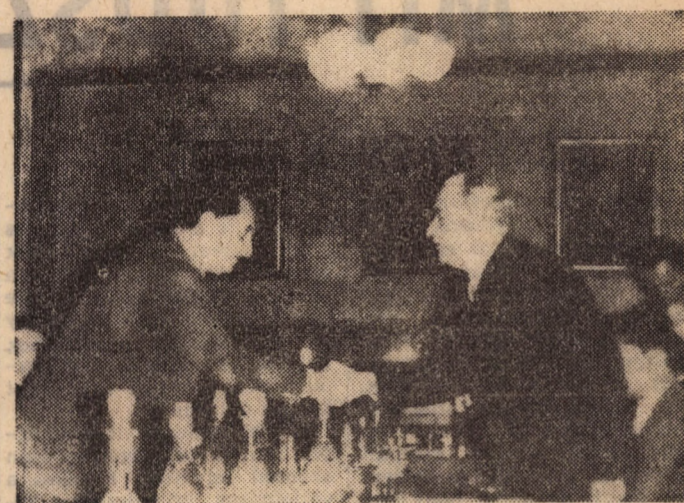
nyesülését; egységnyi munkával minél nagyobb eredmény elérését. Ennek érdekében a közgazdászoknak sok irányú gazdaságossági számításokat kell végezni. Közgazdászok számítják ki pl., hogy melyik a leg gazdaságosabb sorozatnagyság, milyen darabszámú gyártást tétel mellett lesz a legolcsóbb, a gyártmányok önköltsége.

A vállalatok tervszerű és gazdaságos munkájához megvalósított tervek szükségessége. A tervek azonban csak a jó munka feltételeit teremtik meg. A tervek meg kell valósítani, végre kell hajtani a tervben előirányzott feladatokat. A tervek végrehajtásának irányításában, szervezésében szintén fontos szerepet játszanak azok a közgazdászok, akik az iparvállalatoknál termelési, munkaügyi, anyag- és áruforgalmi, üzemszervezési, pénzügyi és számviteli osztályon dolgoznak, vagy más területeken.

Az üzemszervezés több mint félszázada fontos szerepet játszik az iparvállalatok életében.

Az üzemszervezés szerepe népgazdaságunkban azonban az utóbbi időszakban különösen megnövekedett. Gazdasági fejlődésünk jelenlegi szakaszának sajátosságai, gazdasági feladataink is szükségessé teszik, hogy a korábbián jobban hasznosítsuk az üzemszervezésben rejlő lehetőségeket. Iparunkban a termelés növelésének igen nagy részét a munkatermelékenység növelésével kell fedeznünk. Ugyanakkor az iparfejlesztés fő módszere jelenleg nem elsősorban új vállalatok létesítése, hanem a meglévő korszerűsítése. E feladatokat csak úgy tudjuk sikeresen megoldani, ha behatóan foglalkozunk az üzemszervezési formák és módszerek továbbfejlesztésével, tökéletesítésével.

A termelés-szervezés, munkaszervezési és igazgatás-szervezési feladatok megoldása egyes esetekben különböző szakképzett szakemberek együttműködését teszi szükségessé. A közgazdászok azonban a vállalati szervezés csaknem minden területén jelen vannak. Kifejezetten közgazdász feladat pl. az igazgatási szervezet kialakítása, az

A Kohó- és Gépipari Minisztériumban dr. Pach Zsigmond Pál rektor és Horgos Gyula miniszter kézfogása.

(Foto: Száva)

A napilapokból és a rádióból már értesülhettünk róla, hogy egyetemünk az elmúlt két héten szocialista szerződést kötött a Közlekedési és Postaügyi Minisztériummal, illetve a Kohó- és Gépipari Minisztériummal.

Mi ezen szerződések célja és lényege?

A szerződések kölcsönös előnyöket biztosítanak mind az egyetem, mind a minisztériumok számára. Legfontosabb, hogy a minisztériumok a hozzájuk tartozó vállalatoknál és szerveknél dolgozó érettségizett fiatalok figyelmét felhívják az egyetemünkhöz való továbbtanulási lehetőségre. Másrészt mi támogatjuk partnereinket a közgazdász utánpótlás iránti szükségletük minél teljesebb kielégítésével.

Szerepel a megállapodás között számos olyan, amely a tudományos együttműködés erősítését, a termelési gyakorla-

tok jobb megszervezését, az oktatás gyakorlatiaságának javítását tűzi ki célul. Hallgatóink a két minisztériumhoz tartozó létesítményeket gyakrabban látogathatják, gyakorlati képzésükre több lehetőség nyílik.

VALLOMÁS

Lapunk mostani számának elkészítésekor kettős cél vezette a szerkesztőjeget. Egyrészt elsővesséinknek szeretnénk volna segíteni, szakmai érdeklődésük kialakulásában, másrészt a középiskolás tanulóknak (ahová a lapot szintén eljuttatjuk), képet adni a közgazdasági munka lényegéről.

Reméljük, sikerült mindkét célt elérni.

igazgatási szervezet működésének megszervezése, a munkaerő- és bérgazdálkodás, az anyaggazdálkodás, a termelésirányítás stb. rendszerének kialakítása. De a gyártási folyamat megszervezésekor — pl. a szükséges gazdaságossági számítások elvégzésénél — szintén nem nélkülözhető a közgazdászok közreműködése.

A szervezetszervezés javításával, fejlettebb szervezési módszerekre való áttéréssel gyakran jelentős megtakarításokat lehet elérni, többnyire jelentősebb beruházások nélkül. Vállalataink mindennapi gyakorlatában azt mutatja, hogy ezen a területen igen nagy tartalékokkal rendelkezünk. Viszonylag kis munkával járó szervezési javaslatok kidolgozásával, illetve bevezetésével figyelemre méltó megtakarításokat lehet elérni. A Fémáru- és Szerzeműgyártásban pl. javaslatot dolgoztak ki az anyagmozgatás átszervezésére. Feltérképezték az alkatrészek útját, és kimutatták, hogy jelentősen le lehet rövidíteni a szállítási útvonalát. Egy műhelyben pl. ahol havonta csaknem 400 t anyagot mozgatnak meg, a belső szállítási átszervezésének eredményeként évi másfél millió forint megtakarítást értek el. Vagy a Kohó- és Gépipari Minisztérium Igarigazgatási és Üzemszervezési Intézetének munkatársai megvizsgálták az anyagkezelés, anyagáramlás, anyagmozgatás helyzetét több gyárban, így a Budapesti Rádiótechnikai Gyárban, az ORION-ban, a Belsőüzemi Híradástechnikai Gyárban és a Remixben. Kimutatták, hogy csak ezekben a gyárakban évente több 10 millió forintot lehetne megtakarítani az anyagkezelés, az anyagáramlás, az anyagmozgatás szervezetszervezésének megjavításával.

Az iparvállalatok termelési osztályain is fontos munkaköröket tölthetnek be a közgazdászok. A termelési osztályoknál a közgazdászok 28 százaléka közgazdász, 20 százaléka mérnök, 5 százaléka jogász, és a többi nem rendelkezik egyetemi végzettséggel. Ezek a számok is azt támasztják alá, hogy a vállalatoknál szervezési területen is jelentős számban van szükség egyetemet végzett közgazdászokra.

Ha a termelés mindennapi irányítása nem megfelelő, nincsenek megfelelően összehangolva a különböző részterüle-

tek, ebből komoly veszteségek származhatnak. Egy korábbi vizsgálat pl. kimutatta az egyik dunántúli szénbányászati trösztnél, hogy a veszteséges időszak nagysága az egyik hónapban kb. 20 000 óra volt. A veszteséges időszak nagyságát a termelésirányítás, az összehangolás fogyatékosai miatt keletkeztek. Az elvesztett 20 000 óra alatt csaknem 5 ezer tonna szén nem lehetett volna termelni, ami mintegy másfél millió bevételi többletet eredményezett volna a vállalatnak.

Elsősorban közgazdászok dolgoznak az iparvállalatoknál a pénzügyi és számviteli, az anyag- és áruforgalmi és a munkaügyi osztályokon is. Tevékenységük a vállalat eredményes működése szempontjából szintén igen fontos. A közgazdászokra hárul többek között a munkaerőgazdálkodás, az anyaggazdálkodás vállalati rendszerének a kialakítása, továbbfejlesztése, a gazdasági döntések előkészítése ezeken a területeken.

Iparvállalatoknál ma már sok — közöttük számos nagy tapasztalattal rendelkező közgazdász dolgozik. Ugyanakkor a vállalati vezető apparátus kiegészítése, felkészültségi szintjének javítása érdekében egyetemünktől gyakran olyan létszámban kérnek végzett közgazdákat, hogy néha nem tudjuk az igényeket kielégíteni. A szükséges létszámértéket tekintést nyújt egy vállalati felmérésünk is. Az elmúlt hónapokban felmérést készítettünk az üzemszervezés helyzetéről, problémáiról 40 iparvállalatnál, legjobb hallgatóink bevonásával. Megnéztük többek között az üzemszervezési osztályok szakmai összetételét is. Az egyik tapasztalat az, hogy sok vállalatnál még nincs megfelelően feltöltve a szervezési apparátus. Továbbá a vizsgált vállalatok üzemszervezési osztályain a munkatársak 28 százaléka közgazdász, 20 százaléka mérnök, 5 százaléka jogász, és a többi nem rendelkezik egyetemi végzettséggel. Ezek a számok is azt támasztják alá, hogy a vállalatoknál szervezési területen is jelentős számban van szükség egyetemet végzett közgazdászokra.

Dr. Varga Sándor tudományos rektorhelyettes

Híregyeskor az egyik új doktornőnek. Oktatóink közül Kemény Ernő és Molnár László (kandidátus) szerepel az avatottak sorában

GÓLYASZTATISZTIKA

Az 1965/66 tanévben a délelőtti tagozat 500 helyére 1425, az esti-levelező tagozatra 650 helyre 2003 fő jelentkezett. Az egyetem iránti érdeklődés megnőtt, egyrészt a közgazdasági munkakörök fokozódó jelentősége, másrészt az egyetem oktató-nevelő és tudományos tevékenysége, valamint a középiskolákban végzett hatékony beiskolázási agitáció és szervezőmunka eredményeképpen. A felvételi vizsgák nyugodt légkörben, gördülékenyen zajlottak le. Eltérően a korábbi évek névsor szerinti szervezésétől, az idén a felvételi vizsgák valamennyi szakon egy-egy napra koncentrálódtak, így lehetővé vált az illetékes tanszék fokozottabb részvétele a vizsgáztatásban.

Délelőtti tagozat

Főbb statisztikai adatok:

Jelentkezett 1425 fő
Felvételt nyert 506 fő, közülük 187 tavaly előfelvételt nyert
Az 1966/67-es tanévre előfelvételt nyert 242 fő
Átlagos pontszám a felvételi bizottság döntése után: 17,46
A fellebbezés után: 17,21
Középiskolából hozott pontszám: 9,56
Felvételi vizsgán szerzett átlagos pontszám: 7,65
A felvettek 57,1 százaléka nő.

A jelöltek általános felkészülése jó volt. A válogatás lehetősége nagyobb mértékű volt, mint a korábbi években. Ez a felvételi eredményekben is megmutatkozott, az átlagos pontszám elég magasnak mondható.

A felvett hallgatók által elért pontszámok

Megjegyzés: A kettéosztott kockák alsó felében az egész pontszámokat, felső felében a 0,5-del magasabb pontszámot elérték létszámá szerépel.

20	19	18	17	16	15	14	12	11	8
14	38	38	44	29	11	1	—	—	—
11	34	40	35	39	22	—	—	—	2

Átlagos felvételi pontszám 16,97

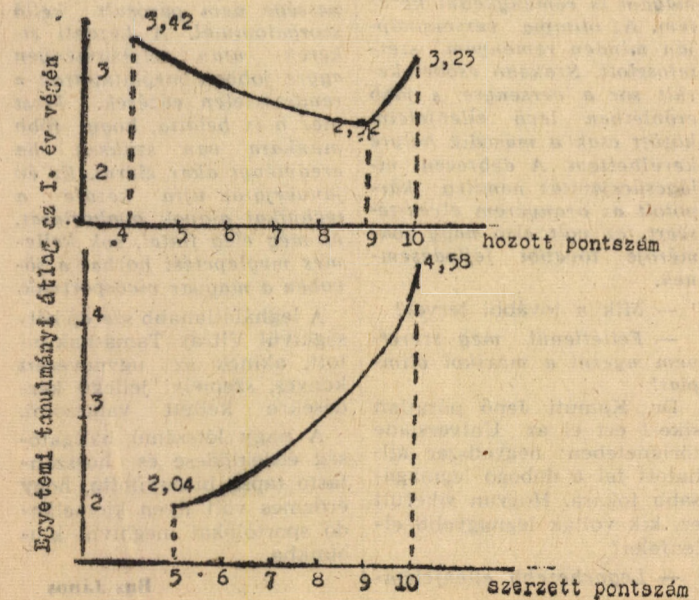
1965/66 tanév:
Fellebbezés előtt, valamint a felvételi vizsga nélkül bekezdtek a Magyar Szabadság Erdemrend, vagy a Munkás-Paraszti Hatalomért Emlékérem tulajdonosainak és a Munkásmozgalmi mártírjainak gyermekei) leszámítva. (Számuk az elmúlt tanévben 7, idén 6 volt.)

20	19	18	17	16	15	14	13	
—	17	33	28	26	18	1	1	
—	15	22	27	49	28	24	2	2

Átlagos felvételi pontszám: 17,46

Az átlagos pontszám

a tavalyhoz képest nőtt, ugyanakkor feltűnő a hozott és szerzett pontok közötti kontraszt — az, hogy a szerzett pontok a kisebbek. A jelöltek túlnyomó része jeles érettségivel került az egyetemre. Az elmúlt évben felvett hallgatók megoszlása érettségijük eredménye szerint a következő volt: jeles 310, jó 43, közepes 6. Ebben az évben a jelesek aránya számottevően megnőtt, a jók és közepesek száma mind abszolút, mind relatív csökken. (Fellebbezés előtt: 271; 18; 3.) Összehasonlítva az elmúlt év átlagos felvételi pontszámát, valamint a jelesek jók, közepesek arányát az idei tanév eredményeivel, azt a megállapítást szűrhetjük le, hogy az átlagos felvételi pontszám növekedését, csakis az érettségi eredmények javulása hozta. A most felvettek kö-

Megállapítható tehát, hogy míg a szerzett pontszámok és az egyetemen elért eredmények között majdnem lineáris összefüggés van, addig a hozott pontszámok esetében az látható, hogy a 4-9-ig terjedő pontszámoknál a hozott pontszám növekedésével az egyetemi tanulmányi átlag csökken.

Meg kell jegyeznünk azonban azt is, hogy a matematika tanszék felmérése csak a felvett hallgatókra vonatkozott. Még súlyosabban jelentkeznek a problémák, ha vizsga nélkül felvettek volna azokat a jelesen érettségizett diákokat, akik a felvételin nem érték el a minimális 5 pontot sem.

Feltűnően nagy a

nők arányszáma

(57,1%), ami nem felel meg a férfiak és nők átlagos arányszámának. A leányhallgatók előretörése összefügg azzal is, hogy a jelentkezők között is közel kétharmad a nők aránya, részben pedig a felvételi rendszerrel is. A felvételi vizsgák jelenlegi rendszere ugyanis inkább a leányokra jellemző tételek, adatszerű szorgalmas tudást méltányolja. A női hallgatók arányszáma már évek óta ilyen magas egyetemünkön, a tavaly felvettek 59,7%-a volt nő. Ez több problémát vet fel, nevezetesen a kollégiumi elhelyezés kérdését (a vidéki hallgatók arányszáma 53%-ra nőtt), valamint a női hallgatók szakonkénti megoszlásának aránytalanságát. A férfi-nő arány egyes szakok vonatkozásában nagy szórást mutat, az átlagosnál magasabb a nők javára a tanári, pénzügyi, agrár és közlekedési szakon, jóval alacsonyabb a nemzetközi és külkereskedelmi szakon.

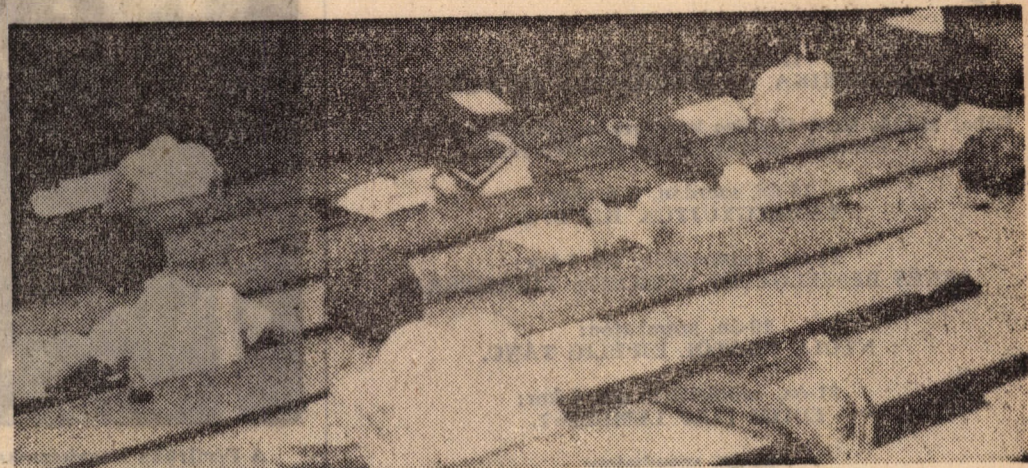
Feltétlenül említésre méltó jelenség, hogy a

jelöltek nagy részének nincs kellő ismerete az egyetem szakjairól,

s főleg csak az utóbbi két szakról van némi elképzelésük.

	1964/65		1965/66	
	fő	%	fő	%
budapesti	187	100,0	242	100,0
vidéki	113	60,3	133	54,9
férfi	74	39,7	109	45,1
nő	98	52,7	125	51,6
katona	89	47,3	117	48,4
	71		111	

A különböző karokra, illetve szakokra felvett nyert hallgatók létszámát, nemek szerinti megoszlását, valamint

A felvételi kérelmen a jelöltek három szakot kell megnevezni. Elsődleges kívánságát a legmesszebbmenőkig figyelembe veszik, de csak az adott kereteken belül. Különösen a nagy érdeklődésre számottevő szakok esetében, ahol a túljelentkezés az egyetemi átlagnál jóval magasabb, gyakran megtörténik, hogy a sikeres vizsgát tett jelöltet más szakra kell átirányítani. Nem mindegy tehát, hogy mely szak neve szerepel a második, vagy harmadik helyen. Éppen ezért a diákoknak — meglepetések elkerülése végett — sokkal alaposabban kellene tájékozódniuk az egyetem többi szakjáról is.

A fizikai dolgozók gyermekeinek aránya

a tavalyi előfelvettek beszámításával együtt csak igen kis eltérést mutat az egyes karok között. (42, 42,3, 43,6%). Múlt évben a felvett hallgatók 39,4 százaléka volt csak fizikai dolgozó szülők gyermeke, e téren tehát javulás történt.

Az új előfelvettek száma

a honvédség igénye miatt megnőtt. Eredménynek mondható az, hogy az előfelvettek pontszáma nem tér el jelentősen a felvettekéhez képest, többnyire 15,5 és 18 között van.

Szak	Fő	%	Leány	%	Összesen	Hozott	Szerzett
	fő	%	fő	%	fő	átl. pontszám	átl. pontszám
Elméleti	13	43,3	17	56,7	30	9,26	7,83
Pénzügy	13	31,7	28	68,3	41	9,14	6,85
Terv-matematika	17	70,8	7	29,2	24	9,70	8,24
Nemzetközi	26	76,5	8	23,5	34	9,52	8,27
Tanári „A”	—	—	16	100,0	16	9,87	9,93
„B”	3	15,0	17	85,0	20	9,65	8,25
„C”	1	7,5	13	92,5	14	8,57	7,57
„D”	1	6,7	14	93,3	15	9,53	7,50

Általános Kar összesen: 74 38,1 120 61,9 194 9,42 8,18

Ipari Kar összesen: 55 44,0 70 56,0 125 8,80 7,40
Közlekedési 18 45,0 22 55,0 40 9,20 7,30

Ipari Kar összesen: 73 44,2 92 55,8 165 9,00 7,65

Külkereskedelmi 29 58,0 21 42,0 50 9,20 7,50
Belkereskedelmi 29 46,0 34 54,0 63 9,20 7,09
Mezőgazdasági 12 35,0 22 65,0 34 8,70 7,50

Kereskedelmi Kar összesen: 70 47,6 77 52,4 147 9,03 7,36

Egyetem összesen: 217 42,9 289 57,1 506 9,17 7,68

Budapesti 237, vidéki 269 hallgató.

A hely hiányában elutasítottak hozott és szerzett pontszámjai: 7,07, ill. 5,68.

Az elégtelen vizsgaeredmény miatt elutasítottak hozott és szerzett pontszámjai: 6,56, ill. 2,65.

Esti- és levelező hallgatók felvétele

Főbb statisztikai adatok:

Jelentkezett 2003 fő.
Felvételt nyert: 650 helyre 620 fő (ebből 497, azaz: 80,1% budapesti esti, 123 a levelező, illetve kihelyezett tagozatokra).
A felvettek közül férfi: 296 (47,7%). Nő: 324 (52,3%).
Átlagos pontszám: 12,4.

Az esti-levelező hallgatók átlagos pontszáma, szemben a délelőttel, igen alacsony, s a tavalyi 14,2-es átlagos pontszámmal szemben 12,4-re csökkent. Igen sok jelölt nem érte el a minimális 10 pontot, ezért az esti-levelező felvételi keretszámot be sem lehetett tölteni.

A jelöltek nagy csoportját alkotják azok a fiatalok, akik gyengén érettségiztek, két-három évvel ezelőtt eredménytelenül kísérelték meg a délelőtti felvételt, és most ismét megpróbálkoznak; hátha az esti felvételi rend szerint felvételt nyerhetnek. E jelöltek többsége kihullt vagy legfeljebb 10-12 pontot szerzett. Az esti-levelező jelöltek második csoportját alkotják azok, akik régen érettségiztek. Sokan vannak közöttük, akiknek munkakörü szempontból szükségük az egyetem elvégzésére. Ezek a jelöltek azonban többnyire ugyancsak alacsony színvona-

lat mutattak, mivel régen érettségiztek és sokat felejtettek. A felvettek harmadik, kisebb csoportja ért el csak kiélegető vagy magasabb pontszámot.

Kedvezőtlen a fővárosi és vidéki felvettek aránya — a vidéki rovására. (80,1%, ill. 19,9%.)

Lapunk e példányja számos középiskolába is eljut, és több olyan diák kezébe kerül, akik a Közgazdaságtudományi Egyetemen szeretnék folytatni tanulmányaikat. Reméljük, hogy mindezen tanulók az érdeklődésük mellett, sok hasznos és megszívlelendő megállapítást tudnak leszűrni az adatokból és elemzésünkkel.

A magas hozott pontszám önmagában tehát egyáltalán nem „életbiztosítás”. Bár súlya nagy, alaposan és felelősségteljesen kell készülni a felvételi vizsgára. Nem szabad melegezni csak a tankönyv ismeretével, ugyanakkor azokat sem lehet részreire tagolva, felaprózott tételként „bevágni”. Az anyagot csakis összefüggésben, láncszemszerűen érdemes elsajátítani.

Tisztában kell lenni a fontos bel- és külpolitikai, valamint gazdasági eseményekkel, problémákkal.

Idő még van elég. Eredményes vizsgákat és sok sikert kívánunk!

Halász György

Vizsgatapasztalatok

Az Egyetemi Tanács október 4-i ülésének egyik fő témája egyetemünk 1965/66-os tanévi munkaterve volt, a másik pedig a legutóbbi vizsgaidőszak tapasztalatainak megvitatása.

Már az előterjesztéssel kapcsolatban feltett kérdések között többször előfordult, vajon a vizsgák mennyire járultak hozzá ahhoz a célhoz, hogy az első- és másodéves hallgatók közül kiostálják a gyengéket, és tehetségtelenekeket. Hány hallgatót utasítottak évismétlésre, és hányan távoztak az egyetemről végleg rossz tanulmányi eredményük miatt?

Többen hangoztatták, hogy a jelenlegi gyakorlat mellett még mindig sokan „végigevickélik” az egyetemet azok közül, akiknek nem volna szabad diplomát adni. Krekó elvtárs szerint „álhumanizmus”, ha az egyetemi tanulmányokra alkalmatlan hallgatókat vonzóljuk magunkkal, s helyesebb, ha időben megszabadulunk tőlük.”

Kahulits elvtárs a többször utóvizsgázókkal kapcsolatban megjegyezte, hogy a szociális, családi körülmények sok esetben indokoltá teszik az engedély megadását, bár ez csak a kisebbik ok lehet. A szűrésre továbbra is törekedni kell, mégpedig nemcsak az első évfolyamokon. A minimumkövetelményeket a szaktanszéknek is alkalmazni kell, különben a hallgatók tényleg azt érzik, hogy aki az első két évet átvészelte, az már mindenképpen elvégzi az egyetemet, akkor is, ha szaktárgyaiból nem készült fel alaposan.

Berend T. Iván elvtárs véleménye szerint a vitában aránytalanul előtérbe került az utóvizsgaengedély kérdése. Nem lenne ilyen probléma, ha minden tanszék megfelelően alkalmazná a szűrés követelményeket. „Nem tételezhető fel

— mondotta —, hogy az alkalmatlan hallgatók csak egy tárgyból, a matematikából vagy újabban két tárgyból, matematikából és politikai gazdaságtanból lennének alkalmatlanok. Jó volna, ha az Egyetemi Tanács vagy a Kari Tanács néha megvitátna egyes tanszék vizsgaeredményeit is, szükség esetén akár a vizsgáztatókig menően.”

Bikics István elvtárs válaszában alátámasztotta azt, amit előterjesztésében is megfogalmazott: „Láthatóan nem egységes álláspontot képvisel egyetemünk oktatógárdája az elégtelen, illetve elégtelen követelmények tekintetében, és különösen a felsőbb évfolyamos határesetekben — feltehetően — hajlanak az elégséges jegy megadására.” A vitában még hozzátette, hogy „a követelményeket józanul szigorítva, a „kegyelemjegyeket” meg kellene szüntetni.”

Vitaösszefoglaló hozzászólásában Pácz elvtárs a követelmények emelésének megfontolását hangsúlyozta. Világos, hogy a követelmények színvonala akkor emelkedik, és akkor emelhető, ha tananyagaink színvonala is emelkedik, és javulnak oktatási módszereink. Sok tárgy esetében ma még nem tudunk olyan követelményt állítani, mint matematikából vagy politikai gazdaságtanból, hiszen ezen alapvető tudományágak érthetően előbb tartanak, mint például az ágazati gazdaságtanok vagy más tárgyak. Nincs abban semmi megszegendő, ha megállapítjuk egyes tárgyak vagy módszerek elmaradottságát, csak ezt nem szabad hosszabb időre szóló természetes állapotnak felfogni.

F. P.

A KLUB mősora

11-én hétfőn, fél 7-kor:
DÉL-AMERIKA, AZ ISMERETLEN FÖLDRÉS.

Rábal Miklós Kossuth-díjas koreográfus előadása. Filmvetítés, lemezek, eredeti magnetofon-felvételek.

13-án, szerdán, 6 órakor:
LEMEZGYŰJTŐK KLUBJA.

14-én, csütörtökön, fél 7-kor:
ZENÉS BESZÉLGETÉS VUJICSICS TIHAMÉRRAL.

16-án, szombaton:
NYOLC ÓRÁTÓL ÉJFÉLIG TÁNC.

21-én, csütörtökön fél 7-kor:
EDITH PIAF LEMEZESET.

23-án, szombaton:
NYOLC ÓRÁTÓL ÉJFÉLIG TÁNC.

FIGYELEM!

LEMEZGYŰJTŐK KLUBJA

Új programmal gazdagodik klubunk. Kéthetenként szerdán tartjuk meg a lemezgyűjtők összejövetelét. Programunk nem kötött, a résztvevők fogják meghatározni, hogy esetenként milyen lemezeket hallgatnak meg. Az érdeklődők már az első összejövetelre hozzák magukkal kedvenc lemezeiket. Az első klubest október 13-án 6 órakor lesz.

EGY ESTE A KLUBBAN

Rendhagyó beszélgetés

Szolovay Sándor 33 éves. Zeneszerző. Készenes Erkel-díjas. Nevét a világ ismeri. Várnász című operáját bemutatják: Prága, Szeverdovszk, Wuppertal, Bordeaux, Zágráb, Los Angeles színpadain. Új operán dolgozik. Témája Shakespeare Hamlet-je.

E rövid, tömör mondatok nem az ő szájából hangzottak el. De lehetetlen feladatra vállalkozik, a megpróbálják leírni szavait. Rendkívül energikus, mozgékony; formát kerestet nem ismerő embernek mutatkozott be. Egyszerűen beszélgetett. Nem vette tudomásul, hogy ő a zeneszerző, mi pedig, csupán a zene passzív élvezői. Több-ször hangsúlyozta, hogy ő nem írt magán reménytelennek, ő éppen olyan ember, mint bárki más.

Szereti a ritmust. Verset idéz, és az asztalon a ritmust üti hozzá. Lázás szenvedéllyel beszél, zenéje is ezt tükrözi. Részleteket hallgatunk két művéből a Néger-kantátából, és a Tűz márciusából. Ön-magát adja muzsikájában.

Várta a kérdéseket. Nem kapott. Nehéz kérdezni tőle.

Mindent maga mond el. Ha nem szavakkal — akkor zenéjével.

Kállai István

Megnézted már a kiállítást?

Mária Tamás: Auschwitzi emlékmű című szobra a Műcsarnokban megrendezett X. Magyar Képzőművészeti kiállításon

4 KÖZGAZDÁSZ

MELYIK TETSZIK?

A Férfiruha Nagykereskedelmi Vállalat kiállítást rendezett a klubban. A közvélemény-kutatással egybekötött kiállítást anket zárta le, melyen a véleménykérdő lapok kitöltői között vásárlási utalványokat sorsoltak ki.

990,— Ft értékű öltönyt nyert a 04 579 számú szelvény, 350,— Ft értékű zakót nyert a 04 187 számú szelvény, 270,— Ft értékű pantallót nyert a 01 182 számú szelvény tulajdonosa.

A nyeremények átvehető a Férfiruha Nagykereskedelmi Vállalat Árusófogalmi Osztályán. Budapest, V., Arany János u. 27. félemelet, szombat kivételével reggel 8-tól, du. 5-ig.

KÜLPOLITIKAI HELYZETKÉP

Ha politikai ismeretterjesztő előadásról van szó, az emberek nagy része általában elhúzza száját: „Minek az? — van újság, rádió, televízió, vannak politikai körök... Ezért okozott kellemes meglepetést, hogy több mint száz-an jöttek el a klubba. Zádor Tibornak, a Külügyminisztérium sajtóosztályára vezetőjének beszámolójára. És ez a száz hallgató valóban érdeklődést mutatott a külpolitika iránt. Zádor Tibor általános bevezetőjében röviden elemezte a jelenlegi külpolitikai helyzet főbb problémáit. De ez nem elégítette ki a hallgatók kíváncsiságát. Egymás után emelkedtek a kezek a magasba, és hangzottak el kérdések. Algériától Amerikáig, Izraeltól Franciaországig mindenütt „megfordultunk” a kérdések nyomán. A lényeglátó, érdekes és sokszor egyéni álláspontot tükröző válaszok nyomán sok hasznos ismerettel gyarapodtak a résztvevők.

K.

A filmkör programja

Október 12-én: Clement: Harc a sinekért. Francia film. Bevezető előadást tart: Bán Róbert.

Október 19-én: Eisenstein: Rettegés Iván. Az előadást Homoródi József tartja.

A filmkör előadásai minden kedden fél 7 órakor kezdődnek. Jegyek — tagsági igazolvány ellenében — 4 forintos áron a kultúrosztályon kaphatók.

Egyben felhívjuk a filmkör látogatóinak figyelmét a következőkre: a terem korlátozott befogadóképessége, valamint azon ok miatt, hogy a kiadott tagsági igazolványok száma több, mint ahányan egy-egy előadást megnézhetnek, jegyükről előre gondoskodjanak. Jegyek a soron következő előadásra mindig szerdától válthatók.

FELHÍVÁS!

Az egyetemi énekkar vezetősége

felvételt hirdet

olyan jó hangú és hallású főleg I-II. éves fiúk részére, akik kedvet éreznek a kórus munkájában való részvételhez

Jelentkezés legkésőbb október 22-ig, szerdán és pénteken fél 7-kor a 105-ös teremben.

KULTÚROSZTÁLY

OKTÓBER 30-ÁN LESZ AZ

IDEI GÓLYABÁL EGYETEMÜNKÖN

RANGADÓ

A klubban kubai fiatalok vettek részt a spanyol nyelvi kör rendezvényén. Nemzetközi „labdarúgó” mérkőzés a játékostalánál.

MOZI

Szerdánként 2,50-ért lehet moziba menni. A kultúrosztály folytatja a kedvezményes mozilátogatások szervezését, mindig szerdai napra. Jegyek Gruber Nándornál igényelhetők, hétfőn délig.

A nyelvi körök új vezetői

Szeptember 30-án, a nyelvi körök vezetősége tanáteleji megbeszélést tartott. Értékelték az elmúlt tanév munkáját, illetve elkészítették a félévi munkatervet. A régi vezetőségi tagok helyébe részben újakat választottak, így jelenleg a nyelvi kör tanács vezető tanára: Bakonyi István; titkára: Petrácska Veronika II. évfolyam tanári B-szakos; szervező titkára: Nyusztay László III. évfolyam külkereskedelmi szakos; külső összekötő: Pozsony Klára III. évfolyam külkereskedelmi szakos; gazdasági felelős: Molnár József II. évfolyam belkereskedelmi szakos.

Az orosz nyelvi kör titkára:

György Sándor nemzetközi III. évf.

Angol nyelvi kör titkára:

Szalay József nemzetközi III. évf.

Francia nyelvi kör titkára:

Balikó Éva közlekedés II. évf.

Német nyelvi kör titkára:

Simó Agnes külker. II. évf.

Spanyol nyelvi kör titkára:

Bánhídi Mária külker. IV. évf.

Nyelvi körök programja az 1965/66-os tanév I. félévére:

Német nyelvi kör

Októberben:

Városnézés Budapesten német nyelvű vezetéssel. Baráti találkozó, vendégek az egyik osztrák vagy nyugatnémet turistacsoport tagjai.

November második hetében:

Irodalmi előadás: „Mai német próza” címmel. Előadó: Juhász János az ELTE bölcsészkaráról.

November végén:

Oszinte szavak az NSZK-ról — beszélgetés.

December elején:

Filmvetítés (Német Kultúra helyiségében), utána anket.

Angol nyelvi kör

Október harmadik hetében:

„Angliában jártunk” címmel kerekasztal beszélgetés.

November elején:

Híres angol színészek előadásában néhány klasszikus angol irodalmi műből hangzanak el részletek — hanglemezekről.

November végén:

Baráti találkozó angol anyanyelvű turistákkal.

Decemberben:

Angol nyelvű filmek megtekintése.

Orosz nyelvi kör

Október közepén:

Találkozás Rajkin együttesével egyetemünkön.

Október végén:

Városnézés, orosz nyelvű kalauzollással.

November elején:

Kiejtési és szavazási verseny.

November végén:

Vetélkedő a Szovjetunióról az ELTE hallgatóival.

December elején:

Ormény-est.

Spanyol nyelvi kör

Október végén:

Madridi élménybeszámoló.

November második hetében:

Élménybeszámoló Párizsról.

November végén, vagy december elején:

García Lorca-est.

Francia nyelvi kör

Október harmadik hetében:

Közös kirándulás Egerbe vagy Veszprémbe.

November:

„Párizs és a franciák” címmel Mátrai Tivadarné előadása.

Decemberben:

Költői est a többi nyelvi kör tagjainak meghívásával.

A nyelvi körökben október 15-ig fogadunk el jelentkezéseket. Mindennap a 10 órai nagyszünetben, a KISZ vb-n (II. emelet 270-es szoba).

Még egyszer az Univeriadéről

Nagy érdeklődést váltott ki a hír, hogy az Univeriadén kitűnően szereplő sportolónk közül néhányan élménybeszámolót tartanak egyetemünkön. Még csak fokozta a várakozást, hogy a meghívottak között volt a nagyszériú világ-csúcsot felállító Zsvóitzky Gyula, a négyszeres Univeriadé-győztes, dr. Kamuti Jenő és az úszónők közül Egervári Márta és az ismét magára talált Madarász Csilla, valamint a tv népszerű sportriportere, Vitray Tamás. Sajnos, az úszólánok nem tudtak eleget tenni a meghívásnak.

A Vitray Tamás által vezetett beszélgetés közvetlen formában folyt le. Mindkét sportoló készségesen válaszolt a rengeteg kérdésre.

Zsvóitzky beszélt a római ezüstérem elnyeréséről, terveiről, amelyek egy része valóra vált, más része pedig a jövő feladata.

— Már a római olimpia után elhatároztam, hogy Tokióban megnyerem a kalapácsvetést. Először minden a legjobb előjelek mellett kezdődött. (1961-ben Európa-csúcsot dobtam, és arra törekedtem, hogy jó versenytárgot érjek el. Ez a célom sikerült, és elértem, hogy a legnagyobb ellenfeimmel szemben nekem volt a legjobb versenyátlagom. Ezt elsősorban edzőmódszerem fejlesztésének köszönhetem, amelyben a legjelentősebb reform a súlyemelés bevezetése volt. A sokol-

dalú munkának meg is lett az eredménye, 1962-ben is tartottam jó formát. A tokiói próbaolimpia előtt azonban meglepően gyenge eredményeket értem el, s ezt semmivel sem tudtam magyarázni. Később tudtam meg, hogy a próbaolimpián való gyenge szereplésem már súlyos betegségem előjele volt.

Amikor tavasszal gyógyultan elhagytam a kórházat, még nagyon gyenge voltam, egy csapásra kikerültem az esélyeselek köréből. A nyár elején azonban olyan gyorsan felszedtem az elvesztett kilókat, hogy ismét „hozni” tudtam az eredményeket. Már magam is reménykedni kezdtem. Az olimpia versenynapján minden reményem szer-tejfoszlott. Szakadó esőben került sor a versenyre, s jobb erőnlétben levő ellenfeleim között csak a második helyre kerülhettem. A debreceni világcúscsvetítés némileg kárpótolt az aranyérem elvesztéséért, ez volt első nagy fokmérője további fejlődésemnek.

— Mik a további tervei?

— Feltétlenül meg szeretném nyerni a mezikői olimpiát!

Dr. Kamuti Jenő páratlan sikert ért el az Univeriadé történetében: negyedszer állhatott fel a dobogó legmagasabb fokára. Hogyan sikerült ez, kik voltak legnagyobb ellenfelei?

— Legnehezebb ellenfelem-

nek a nálam sokkal magasabb fiatal szovjet versenyző, Putyatyin bizonyult, akitől már többször is vereséget szenvedtem. Hosszú karja ellen nem találtam megfelelő ellen-szert. A világbajnokságon kétszer is kikaptam tőle. Az Univeriadén külön taktikát alkalmaztam ellene, és ez meghozta az eredményt.

Szóba került a családi „rivális” is, erről mi a véleménye az idősebb testvérnek?

— Öcsémet — aki a múlt évben vezetett itt a közgazdasági egyetemen — kezdetben sokkal tehetségesebbnek tartották a szakemberek nálam, csak az volt a baj, hogy képessége nem párosult kellő szorgalommal. A kezdeti sikerek után teljesítményén egyre jobban meglátszottak a rendszertelen edzések. Most már ő is belátta, hogy több munkára van szüksége, ha eredményt akar elérni. Ez év januárjától újra kezdte a technikai alapok gyakorlását, és meg elég fiatal, sok kellemes meglepetést hozhat a jövőben a magyar vívósportnak.

A leghálátlanabb szerep kétségkívül Vitray Tamásnak jutott, akinek az úgynevezett kényes, személyi jellegű kérdésekre kellett válaszolnia.

A nagy létszámú hallgató-ság érdeklődése és hosszantartó tapsa bizonyította, hogy érdemes volt ilyen kiemelkedő sportolókat meghívni klubunkba.

Bus János

Jó, ha tudsz róla

A KISZ-bizottság előtti hirdetőtáblán szinte alig észrevehető közlemény olvasható: „A KISZ Érdekvédelmi Bizottság fogadóórát tart minden héten kedden 10-12-ig, csütörtökön 14-15-ig, pénteken 14,30-15,30-ig, a KISZ-VB helyiségében”.

Czink Irma negyedéves tanárszakos hallgató vezet a három főből álló csoportot. Tőle igyekeztünk néhány közérdeklődésre számot tartó információt szerezni a bizottság munkájáról.

— Feladatunk sokrétű — kezdő Czink Irma a tájékoztatást. — Mi döntünk például a rendkívüli szociális segélyek elosztásában, az Expressz Utazási Iroda kedvezményes áru (80.—Ft) üdülési jegyeinek odaítélésében, stb.

— Tevékenységünk másik területe a nyári és évközi munkalehetőségek megszervezése. A nyári hónapokra főleg segédmunkásként és pénzértéket tudtuk a hallgatókat elhelyezni. Az elmúlt évben felvettük a kapcsolatot néhány középiskolával s azokból mintegy húsz tanulóval kellett különböző tantárgyakból korrepetálni. Egy-két vállalatnál heti 12-18 órás adminisztratív munkalehetőség is volt. A pesti és Pest környéki termelőszövetkezetekkel is igyekeztünk felvenni a kapcsolatot. Valószínű, hogy a szünet idejére 5-6 Ft-os órabért tudunk pár napos fizikai munkalehetőséget szerezni.

— Jelenleg az eddig említett gyakorlati feladatok mellett, egy menzabizottság megalapításán dolgozunk, valószínűleg hamarosan megkezdjük működését. Feladataiból megemlíthető, hogy tagjai részt vesznek a heti étrend összeállításában, a konyhai higiénikus körülmények ellenőrzésében és általában a diákságot érintő menzaproblémák megoldásában — fejezi be a rövid ismertetést Czink Irma az Érdekvédelmi Bizottság vezetője.

K. L.

Társadalmi munka

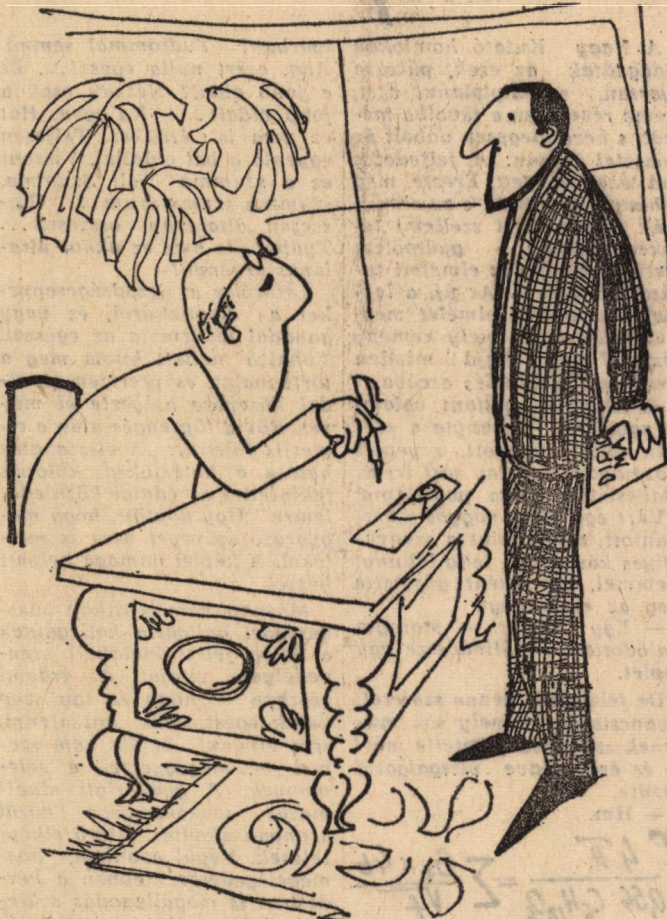
Szeptember 25-26-án, valamint október 2-3-án az általános kari III/1-es alapszervezet részt vett a Vöröshad-sereg útján épülő O. K. K. L. építkezésén. A szombati napokon az elméleti, vasárnapokon pedig a nemzetközi szakosok dolgoztak. A létszám minden alkalommal 18-20 körül volt. Túlnyomórészt földmunkát (csákányozást, lapátolást) végeztek. A munkáért kapott összegből kívánják fedezni tervezett lengyelországi autóbussz kirándulásuk kiadásainak bizonyos hányadát.

KÉT TÁNCOS HÍR

Október 16-án a FYTO idegenforgalmi kongresszus budapesti ülésén együttesünk műsora ad. Erdékeség: a fellépésre a salzburgi idegenforgalmi hivatal felkérésére kerül sor. A salzburgiak a tánckar ausztriai turnéján látták az együttes műsorát, és kezdeményezték — hogy fellépjenek az említett tanácskozáson —, az Express átvette és megvalósítja.

★ Október 20-án az Egyetemi Színpadon a szófiai GOCE DELCEV MACEDON ének- és táncgyűttes szerepel. A 70 tagú együttesnek ez az első magyarországi fellépése, és azt egyetemünk tánckara közösen megtekinti.

Kilépett az Életbe

- Szóval közgazdász?
- Igen.
- És hegeszteni tud?

Fiatalközgazdászok fogadtatása a textiliparban

Szeptember 14-én a Textilipari Tudományos Egyesület Ipargazdasági Szakosztálya fogadta és bemutatta az ipar vezetőinek azokat a közgazdászokat, akik az idén kerültek a textiliparba. Ez a program már korábban is szerepelt a Fiatalközgazdászok Szervező Bizottságának tervében, de eddig fiatal közgazdászok alig voltak. Azért is örvendetes, hogy az idén 12 „friss diplomás” közgazdász került hozzánk.

A megbeszélésen — a bemutatkozónak részt vettek a Könyvügyi Minisztérium vezető munkatársai és a TMTE Ipargazdasági Szakosztályának vezetői is.

A fiatalok elmondták, hogy valamennyien megkapták gyakorlati idejük programját, amellyel a vállalatok biztosítják, hogy későbbi munkakörülményben minél szélesebb áttekintéssel rendelkezzenek. Reálisan ítélik meg jelenlegi helyzetüket, és tisztában vannak azzal is, hogy „a számológépek kezelésének elsajátítása” fontos munkájuk gyorsabb elvégzéséhez. Látják azt is, hogy az első hónapokban a vállalatoknál mindenképp tanulhatnak, és igyekeznek jó kapcsolatokat teremteni a régebbi dolgozókkal.

A Fiatalközgazdászok Szervező Bizottsága előadásokat

rendez a textilipar időszerű közgazdasági problémáiról, tapasztalatseréket a más vállalatoknál azonos munkakörben dolgozókkal, és számos lehetőséget biztosít írásaik közlésére, különböző szervezetekben való közreműködésre.

A textilipar gazdasági vezetői megbecsülik és támogatják a pályájuk kezdetén álló közgazdászokat.

Kulcsár György

BRAINSTORMING

Pszichológia — alkotómunka — költségcsökkentés

A tudomány termelőerővé válása során sokszor produkál olyan eredményeket, amelyek közvetlenül gyümölcsözteshették a gazdasági életben.

Ez a ma emberének már nem is okoz nagy meglepetést. Legfeljebb abban az esetben, ha olyan tudományág kér teret a gyakorlati alkalmazásban, amely eddig ilyen szempontból alig jöhetett számításba.

1953-ban az USA-ban olyan „alkotópszichológiai” eljárást dolgozott ki A. F. Osborn pszichológus, amely méltán vívta ki a szakemberek és a közvélemény elismerését. A „brainstorming”-nak nevezett módszer lényege az, hogy valamely szakterületen dolgozó csoportja egy megadott problémát úgy próbál megoldani, hogy ötletek sorozatát adja a következő irányelvek szem előtti tartásával:

1. A kritikai magatartást ki kell zárni.
2. A képzelet szabad csapongását kell előnyben részesíteni.
3. Az ötletek, az „alkotás” mennyisége a fontos.
4. Az ötletek kombinálására és tökéletesítésére kell törekedni.

Kísérletekkel bebizonyították, hogy a felvetett ötletek mintegy 10 százaléka használható. (Hozzá kell tenni azt is, hogy ezen módszert az élet valamennyi területén lehet használni, fő területét mégis az ipari nagyüzemek műszaki és a kereskedelem problémái alkotják.)

Az elmélet sok érdekes pszichológiai kérdést vet fel, az alkotással és a munkával kapcsolatosan kiemelve a gondolkodás jelentőségét. A termelés gépesítéséből eredő veszélyek elkerülésére vagy legalábbis enyhítésére próbál Osborn megoldást találni. (E

Lélektan és közgazdaság

Az egyetem elvégzése után hallgatóink elég tekintélyes hányada viszonylag rövid időn belül önálló vezetői hivatalkorral rendelkezik munkahelyén. A vezetéshez még a legalacsonyabb funkcióban is egész sor készségre, sokrétű felkészültségre, emberismeretre stb. van szükség. Hogyan segít ezek megszerzésében az egyetem?

Kifejezetten vezetőképzés tulajdonképpen egyik egyetem nappali tagozatán sincs. A hozzá kapcsolódó témákat azonban már több helyen érintik, próbálkozások és kezdeti lépések vannak.

Ujszerű vonásokat tartalmaz például a Felsőfokú Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola oktatása. A pszichológiai tárgyak keretében külön fejezetek foglalkoznak az emberismeret, a bánásmód lélektana, az emberi kapcsolatok lélektana területével. Mindez alkalmazott lélektan címen kerül előadásra. A gyakorlati anyagot úgy igyekeznek összeállítani, hogy konkrét esetek elemzése, tipikus példák megvitatása szerepeljen benne.

Igen érdekes például az a módszer, amikor bonyolultabb ügyeket ismertetnek, de csak az alap helyzetet, és annak alapján kell a résztvevőknek megoldást keresni. „Képzéjük magukat a beosztott helyébe! Hogyan cselekednének? Most pedig képzéjük magukat a vezető helyébe! Mit tennének ebben az esetben?” — így irányítja a vezetőtanár a gyakorlatot, majd az önállóan, mindenki által leírt elképzeléseket közösen megvitatják, és a vitát az előadó foglalja össze.

Ezek a gyakorlatok elősegítik a vezetéskor rendkívül fontos beleélési képesség kibontakozását. Ujszerű oktatási formáról van szó, kiforratlan még, de Király József pszichológus kísérlete a kezdeti tapasztalatok alapján is sokatígérő, feltétlen támogatásra érdemes.

Ugyanezen a főiskolán egy-egy szaktanszék olyan feladatokat ad a hallgatóknak, amely a vezetői munka szervezési oldalával van szoros kapcsolatban, s ezek a gyakorlatok fejlesztik a hallgatók ilyen irányú képességeit. Néhány diák diplomamunkáját a vezetés témaköréből, illetve egy-egy részproblémájából választotta.

De nemcsak a gazdasági vezetés területén jelentkezik a tudományos módszerek elsajátításának igénye. A bücsészhallgatók nyári gyakorlatuk során sok helyen tapasztalják, hogy a vezetők általában elég gyengén állnak a korszerű vezetési módszerek, különösen az emberekkel való bánásmód terén. Pusztán valamiféle szakirodalom kijelölésével aligha lehet jelentős változást remélni.

Igen nagy szükség lenne egyetemünkön is a gazdaságlelektan oktatására, és nem csupán a piackutatás és reklámot érve alatta. A gazdasági vezetés minden szintjén rengeteg dilettáns hibát lehetne a gyakorlati életben idővel kiküszöbölni, ha minél gyorsabban megvalósulna képzési rendszerünk kibővítése az egyetemi tanácsüléseken és más fórumokon többször is szóvá tett szociológiai, munkagazdasági, vezetéselméleti tárgyakkal.

Kevés és a hallgatóknak elég szűk rétegét éri el a munkagazdaságtan keretén belül oktatott munkalelektan és munkafiziológia. Ugyancsak nem lehet széles körű a filozófia tanszék fakultatív szociológiai sorozata. A tanári szakosok tanulnak még pszichológiát és pedagógiát, de ezeket az ismereteket csak a tanári katedrán fogják hasznosítani, nem pedig a gazdasági élet gyakorlatában, ahol igen nagy szükség lenne rá.

Az Egyetemi Tanács még ebben a tanévben tárgyalni fogja ezeket a kérdéseket, de addig is célszerű lenne a lap hasábjain vitakozni róla, ötleteket, szempontokat adni az előkészítő munkához.

Faklen Pál

IDÉN VÉGEZTEK

Pillanattfelvétel két fiatal közgazdász munkájáról

Berényi Szabolcs
(Finomkötöttáru Vállalat)

— A gyárat, ahol dolgozom, már régebben ismerem, a munkaköröm azonban egészen új. Az üzemgazdasági osztályon vagyok, ezen belül a tervezőosztályon. Ez azért új feladat számomra, mert az egyetemen tanult tervezésnek csak legalapvetőbb összefüggéseit tudom hasznosítani. Itt ugyanis a tervezés az iparágai sajátosságok miatt egészen más, mint amit tanultam. Ezért most legfontosabb feladat az itteni tervezési rendszer elsajátítása. Legnagyobb problémám, hogy a vállalatnál, ahol eddig semmilyen közgazdasági elemzőmunka nem folyt.

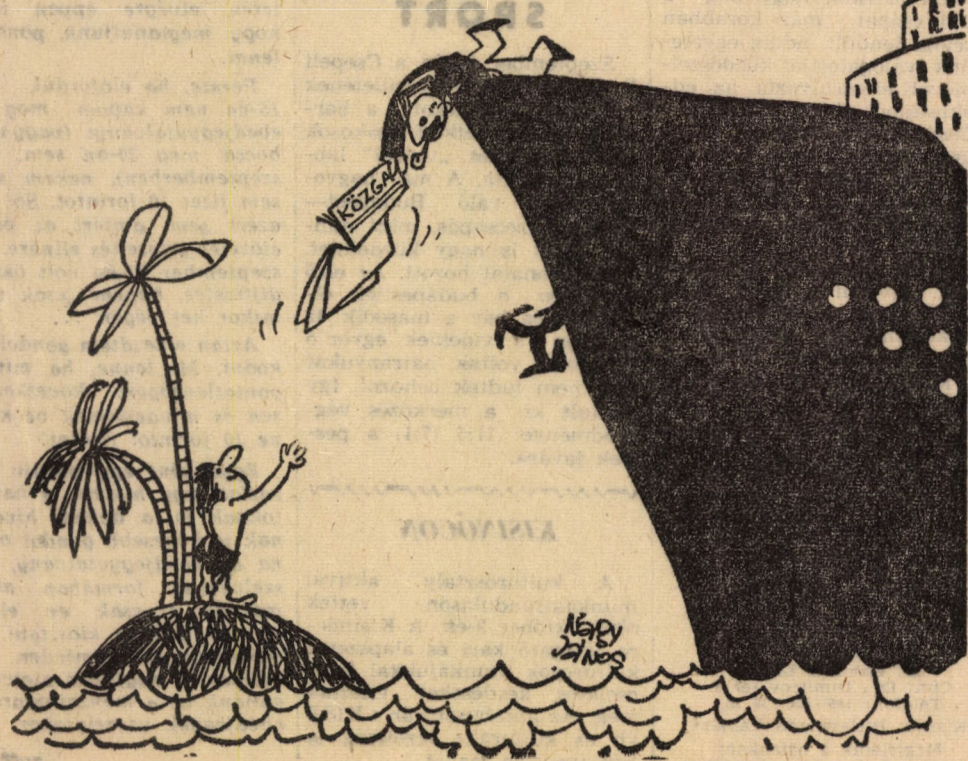
Harsányi Sándor
(Egyesült Izzo)

— Az ipar szakon végeztem, az Egyesült Izzónál dolgozom. Nemrégén létesítettek a vállalatnál egy közgazdasági főosztályt, és ezen belül egy közgazdasági osztályt. Az osztály feladatkörébe tartozik minden olyan gazdasági probléma, amely a termelési kapcsolatokban váratlanul felmerül, és mi végezzük a különböző gazdaságossági számításokat is.

Az elképzelés az, hogy ennek az osztálynak gerincét mi, ipar szakos közgazdászok alkossuk. Rajtam kívül itt dolgozik még Borbás Dezsőné és Kiss András is. A munkához alapos gyárismeret kell, ismerünk kell a technológiai folyamatoktól a termelési költségigényezőkig minden lényeges mozzanatot. Munkánk igen változatos, szinte naponta kapunk új feladatokat, melyek közelebb visznek a gyári problémák megismeréséhez. A sajátosságok az Egyesült Izzo részvénytársaság jellegéből és nagy vertikálisából adódnak. Jelenleg a központi rezsiellenőrzésen dolgozom. Nagyon jól érzem magam a gyárban, melyhez már egyetemi éveim alatt társadalmi ösztönző szerződésemet kötöttem, és így mint ismerős kezdtem meg munkámat.

K. J.

Lakására küldjük a lapot

Közgazdászok és a tűz

...rintem a tüztoltás elméletének előbb felsorolt tényezőinek megítélését illetően, tévedtek abban, hogy...

MINDENFÉLE

Karrier

— Vállalatunknál 6 a leghatékosabb fiatal közgazdász. Némeg nevezük ki a zabhegyező csoport vezetőjévé.

Új diplomás

Érettségi után — egyetem előtt

Matematikai előkészítő

Nyelvlecke

Felfedezés

A Nagy Kutató homlokán kidagadtak az erek, pulzusa gyorsan, szabálytalanul vert, szeme révetegen a távolba meredt, s keze idegesen dobolt az íróasztal lapján: A felfedezés vad lázában égett. Érezte, még néhány másodperc, s az elmúlt órák megfeszített szellemi tevékenységének gyümölcse éretten pottyant le elméleti tudásának fájáról. Az új, a legújabb gazdasági elmélet megszületését várta, mely kemény kezzel csap majd minden szemközti elképzelés arcába.

— Most! — pattant valami az agyában. Behunyta a szemét, tollat ragadott, s gépies mozdulattal néhány sort írt az odakészített tiszta papírlapra. Várt egy picit, nagyot szuszantott, aztán mint a szenvedélyes kártyások, félig lehunyva szemmel, apránként gusztálta meg az eredményt.

— Egy képlet! — morogta csalódottan. — Mindössze egy képlet.

De feltámadt benne született kíváncsisága — mely sok művének születését segítette már! — és érdeklődve vizsgálgni kezdte.

— Hm.

$$\int \frac{4\pi}{0.96 \cdot C_6H_{12}O_6} = \sum \frac{G_1 \times 46}{V_f}$$

Eleg világos. No de mit jelenthet? ... Ez a 4 pi, ez jó. Számálában mindig roppant hálás. Nem kell osztani vele. $C_6H_{12}O_6$, ez valami szőlőcukor-féle. Tehát a dolog ipari, sőt élelmiszeripari. De ez az 56! Mi volt itt 56-ban a cukor-

iparban? Tudtommal semmi. Aha, ezért nulla egész!... És a jobb oldal? Nézzük csak a jobb oldalt... Na igen. Hát ez nem is érdekes. Teljesen egyenlő a bal oldallal. Viszont ez a szumma jel! Szumma, szumma szummárum... Özszesen, általában összesen... Tyúha! De hisz ez akkor általános érvényű!

Letörölte az izzadságcseppeket a homlokáról, és nagy gondnal letisztázta az egészét. Vonalzó mellett húzta meg a törtvonalat, és precízen az oldal közepére helyezte el művét. Rövid töprengés után a címet is föléírta: „A visszahatás hatása a hatásfokra, különös tekintettel az eddigi közhiadélemre.” Ugy döntött, hogy a gyarazó szöveget nem is mellékel. A képlet önmaga helyett beszél.

Másnap, nem is titkolt büszkeséggel hallgatta kollégáinak a dolog felett kialakult szenvedélyes vitáját. Az érdemi részben — hogy ez így szép kerek egész, sem hozzátenni, sem elvenni belőle nem szabad — megegyeztek a vélemények. A gyakorlati alkalmazás szükségessége körül azonban akadtak eltérő elképzelések. Végül azonban, közmegegyezésre, ebben a kérdésben is megállapodás született: A Nagy Kutató javaslatára úgy döntöttek, hogy a képletet nem adják közkeze. Túl szép, túl nagy kár lenne érte. Ezek az átkozott gyakorlatiak mindenben csak az alkalmazhatóságot, meg az anyagi hasznot lesik, és ezzel képesek zátonyra futtatni a legszebb elképzeléseket is...

—puskás—

Nagymosás

Gyanútlanul ballagtam a folyosón. Ekkor még gonáttalanul boldog volt, s nem is sejtettem, milyen veszély leselkedik rám. Pédig lelékedett. Körülbelül négy és fél kilométeres sebességgel fordultam be az ötszékötő folyosóra, amikor egy hang csattant fel: Allj!

Velem szemben egy elszánt hivataloság kar-társnő állt partvissal és felmosóronggyal a kezében. — Ne tovább! — kiáltotta, s fenyegetően rázta a partvist.

Bátortalanul ér-

deklódni próbáltam, hogy miért? Azonban ellentmondást nem tűrően kijelentette, hogy menjek, ahová akarok, de itt nem mehetek keresztül!

Türelmes ember vagyok, megfordultam, a másik lépcsőn akarván bejutni. Elindultam hát visszafelé. Ekkor még nem gyanakodtam. Nem telt bele fél perc, s az előző eset máris megismétlődött. Újabb elszánt amazon akadályozta meg továbbhaladásomat. Nála is a szokásos fegyverzet volt.

Dehát mi van itt? — kérdeztem kicsit ingerülten. — Nagymosás. Mossuk a folyosót — válaszolta s egy erőlyes rugással visszairányított.

Most itt ülök egy mellék-helyiségben, mert nem tudok kijutni. Odakint napfény, szép lányok, pezseg az élet, de engem ör-zőim nem engednek... Az előbb megpróbáltam le-mászni egy kötél-en, de azt is ész-revették, és gyorsan visszaküsz-tam. Jó emberek, segítettek!

Rózsahegy

Labdarúgócsapatunk sikeresen kezdte az őszi idényt

Nagyszerű eredménnyel kezdődött.

Közgazdasági Egyetem SC —Kinizsi ELGEP 6:0.

Csapatunk: Fehér — Rocskay, Szobonya, Dankó — Bánki, Baráthy — Alföldi, Maka, Szendi, Bonhardt, Hegedűs összeállításban lépett pályára. Gólszerzők: Bonhardt (2), Hegedűs (2), Alföldi és Maka.

Első őszi mérkőzésünk biztató játékot hozott. Csapatunk nem várt, nagy gólarányú győzelmet aratott, és főként a csapatjáték volt dicséretes. Ellenfelünket minden tekintetben felülmúltuk, győzelmünk ilyen arányban is megérdemeltnek mondható. Egy idegenben szerzett értékes döntelenen folytatódott a bajnokság második felideje.

Közgazdasági Egyetem —Siketek SC 2:2 (2:2).

Gyér számú nézőközönség előtt (30 fő, ebből csak 8 közgazdász szurkoló) került sor a nagyobb érdeklődést is megérdemlő találkozóra.

Csapatunk: Fehér — Rocskay, Szobonya, Dankó — Bánki, Baráthy — Alföldi, Bonhardt, Rajki, Hegedűs. Nagy öröm volt számunkra Bonhardt szereplése. Bár a

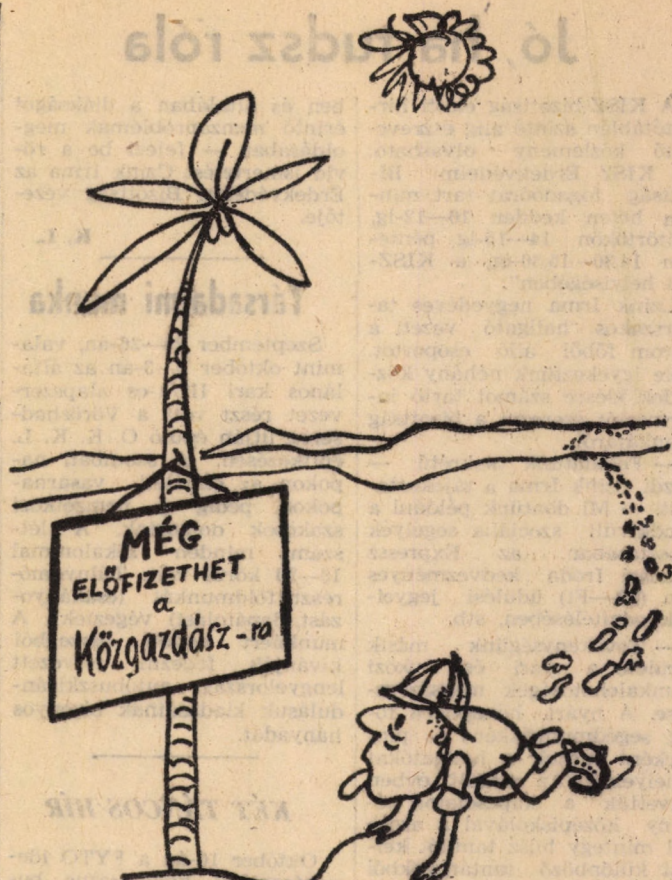
múlt évben befejezte egyetemi tanulmányait, továbbra is erősíti csapatunkat higgadt, okos játékával.

Különösen növeli eredményeink értékét, hogy míg a többi csapat már korábban játékba lendült, addig egyetemünk válogatottja küzdőszelemével ellensúlyozta az edzőkiesésből adódó hátrányt.

Csapatunk mérkőzései többségét „otthon”, azaz a Buda-foki úton található MAFC-pályán játssza. (Az egyetemről a 2-es és a 4-es villamossal 20 perc.)

Miután végre, mi is szeretnénk élvezni a hazai pálya előnyét (azaz, hogy több néző szurkoljon a „Közgáznak”, mint az ellenfélnek), felhívjuk a sportkedvelők figyelmét mérkőzéseinkre. A mérkőzések időpontja és helye, a tornatermi hirdetőtáblán a hét bármely napján megtekinthető.

Horváth Géza

Egyikük nem fizette elő

Hallottuk

Az egyik kollégiumi lakógyűlésen: „Felhívom a figyelmet, hogy a WC-t megfelelően használják, mert ha elromlik, maguk isszák meg a levét!”

Az Univerziade élménybeszámolóján Zsivótzky Gyulától megkérdezték, miért nem tudják a kalapácsvetők versenye is elérni a sokkal jobb edzéseredményeket? A kérdező észrevette, hogy a világcsúcstartó esetében nem egészen helytállóan fogalmazott, ezért magyarázkodva hozzátette: „Persze, ez nem terád vomatkozik, hanem a kalapácsvetőkre.”

SPORT

Szeptember 25-én a Csepeli Papírgyár sportterületének pályáján találkozott a harmadéves nemzetközi szakosok „budapesti” és „vidéki” labdarúgócsapata. A már hagyományossá váló Budapest-Vidék összecsapás, mint mindig, most is nagy küzdelmet, jó színvonalat hozott. Az első félidőben a budapestiek elhúztak, és bár a második 45 percben a vidékiek egyenlő ellenfelek voltak, hátrányukat már nem tudták behozni. Így alakult ki a mérkőzés vég-eredménye: 11:5 (7:1) a pestiek javára.

KISINÓCON

A kultúrosztály aktívai munkakiránduláson vettek részt október 9-én. A Kisinóca látogató kari és alapszervi kultúrosok munkájukkal kapcsolatos kérdéseket vitattak meg. Az autóbussztúrán a KISZ vb és kulturális bizottság is képviseltette magát.

Mit érdemel az a bűnös?...

Figyelemkeltő feliratok gyártásába kezdtem: VIGYÁZAT, HUSZADIK! Több példányban, hogy minden jegyzetfüzetembe jusson. A nap-táramba pedig minden hónap 15. és 20. napja közé gyöngybetűkkel rajzolom: DEKANI-BA EBEDJEGYUTALVANYERT!

Mert ha elfelejtem, és 21-én zavarom ez ügyben a dékáni hivatalt, az bizony 10 forintomba kerül, de nemcsak nekem, hanem az összes hoz-zám hasonló megálatkodott-nak.

Ez a 10 forint, persze, ki-zárólag nevelő céltatú büntetés, elvégre éppen ideje, hogy megtanuljunk pontosak lenni.

Persze, ha előfordul, hogy 15-én nem kapom meg az ebédjegyutalványt (nagyuram bocsá' még 20-án sem, mint szeptemberben), nekem senki sem fizet 10 forintot. Sőt még azért sem, amiért az összes előzetes értesítés ellenére, nem szeptember 21-én volt ösztön-díjfizetés, hanem „csak valamikor hét végén”...

Aztán elkezdtem gondolkodni. Mi lenne, ha minden pontatlanságért következe-tesen és mindenkinek be kelle-ne 10 forintot fizetni?

Egyébként egy pozitív ja-vaslat: úgy hiszem, a hallga-tóknak is, a dékáni hivatal-nak is kevesebb gondot okoz-na az ebédjegyutalvány, ha szelvényes formában alkal-mazzák, és csak év elején egyszer kellene kiosztani. A továbbiak során minden hó-napban a megfelelő szelvényt adnánk be a menzairódrára, az ebédjegyek vásárlásakor.